

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko (modulio) pavadinimas anglų kalba	Kodas
Europos kultūra	European Culture	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Kęstutis Dubnikas	Filosofijos fakultetas, Filosofijos istorijos ir logikos katedra, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	-	Pasirenkamas

Įgyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	Pavasario semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Siekiami ugdyti: a) analitinį ir kritinį mąstymą; b) bendrąjį gebėjimą vertinti istorinius procesus; c) esminių kultūros faktų, lemiančių Europos istorinės tradicijos raidą, išsilykimą.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
-išmanys kultūros sandus, struktūrą ir tradicijos formavimąsi; -žinos ir gebės lyginti Europos istorijos epochinius skirtumus, mentaliteto pokyčius; -įtvirtinti žinias apie lemtingus Europos istorijos įvykius ir procesus bei klasikines kultūros vertybes;	Probleminis dėstymas; Sąvokų žemėlapis	Egzaminas
-supras atskirų kultūros reiškinių vietą istoriniame kontekste; -suvoks istorinės tradicijos reikšmę šiuolaikinės kultūrai; -supras dabarties visuomeninių procesų istorines sąsajas ir sąlygotumus;	Probleminis dėstymas; dialogas klausimų kėlimo forma	Egzaminas
-gebės suprasti ir vertinti Europos istoriją, atskirų epochų kultūrą ir mentalitetą sisteminiu būdu; -atpažins ir gebės įvertinti kultūros pobūdį istoriniame kontekste;	Probleminis dėstymas; Dialogas	Egzaminas
-analizuos klasikos šaltinius ir mokslinę literatūrą; -gebės sisteminti duomenis ir nustatyti probleminius klausimus;	Europos kultūros problematikos tekstų analizė	Egzaminas; Pasirengimas problemų svarstymui ir aktyvumas seminaruose
-išplės bendrąją erudiciją bei įsitikinimus; -taikys įgytas žinias diskusijoje, aktyvioje viešojo gyvenimo erdvėje;	Probleminis dėstymas; Dialogas, konsultacijos; Seminaras	Aktyvumas seminaruose

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadas Kultūros samprata. Kultūros sandai, istoriškumas. Kultūra ir civilizacija. Praeitis ir istorija. Tradicijos reikšmė ir kultūros klasika. Kultūros ir civilizacijų tipologija. Europos vieta pasaulio kultūroje	4		2				6	8	Susipažinimas su dalyko aprašu, temomis, literatūros sąrašu. Brague R. 2001. <i>Ekscentriškoji Europos tapatybė</i> ; Carr E.H. 1999. <i>Kas yra istorija?</i> 7-30; 57-88;
2. Europinės kultūros genezė ir Vakarų pasaulio bruožai Priešistorė. Ankstyvoji mitologija. Indoeuropiečiai ir Europos civilizacijos atsiradimo prielaidos. Palydovinių kultūrų įtaka. Europos periodizacija, dinamika ir etinis pliuralizmas. Politinės laisvės idėja, racionalumas, pažinimo tiesos ir tikėjimo Tiesa	4		2				6	8	Brague R. 2001. <i>Ekscentriškoji Europos tapatybė</i> ; Delanty G. 2002. Europos išradimas. 32-72.
3. Senovės Graikija Periodizacija: „Homero“ periodas“, polių formavimasis, klasikinis laikotarpis, helenizmas. Graikų politinės sistemos Atėnuose ir Spartoje. Demokratijos pagrindimo principai. Konceptualaus ir mitinio mąstymo perskyra. Religijos, filosofijos, pažinimo ir meno pobūdis bei jų santykis. Kosmopolitizmo tendencijos ir helenistinė kultūra	4		2				6	8	Braunstein J-F.2004. <i>Visuotinės kultūros istorija.</i> 17-60; Platonas. <i>Valstybė.</i> IV knyga (bet kuris leidimas). Dinzlbacher P. 1998 <i>Europos mentaliteto istorija.</i> 89-101; 515-525; 551-557
4. Senovės Roma Periodizacija. Karalių epocha, Romos respublika, Romos imperija. Etruskai, graikai ir Roma. Respublikos politinė santvarka, Principato ir dominato imperija. Romėnų religija, filosofija, menas, istorijos mokslas. Romėnų teisės pagrindai, reikšmė Europos istorijai. Romos religijos pobūdis. Krikščionybės idėjų plėtra ir europinės civilizacijos pagrindų suformavimas. Romos imperijos žlugimo priežastys.	6		4				10	12	Braunstein J-F.2004. <i>Visuotinės kultūros istorija.</i> 61-96; Dinzlbacher P. 1998 <i>Europos mentaliteto istorija.</i> 395-407; 429-447; Plutarchas, 1996. <i>Rinktinės biografijos.</i> 255-312; Sanders, E. P. 1999. <i>Istorinis Jėzaus asmuo.</i> 242-283
5. Bizantiškoji kultūra Romos padalijimas ir Rytų (Bizantijos) iškilimas. Konstantinopolio – antrosios Romos vizija. Krikščioniškojo mokslo vystymasis Bizantijoje: hagiografija, asketika, egzegezė. Ikonoklastai ir religinis menas. Islamo įtaka Bizantijai. Bizantijos žlugimas bei jos įtaka Rytų Europai. Rusija ir Bizantijos paveldas.	2						2	2	Vasiljeva J. <i>Bizantija viduramžių pasaulyje.</i> In: Čekalova A., Poliakovskaja M. <i>Bizantija.</i> 2003. 7-72.

6. Viduramžių kultūros pobūdis Germaniškųjų valstybių atsiradimas Vakarų Europoje. Šv. Romos imperijos idėja ir jos istorinė realizacija. Korporatyvinės luominės visuomenės teisiniai principai. Katalikų Bažnyčios reikšmė Europos politinei ir socialinei raidai. Teocentrinės pasaulėžiūros principai. Vienuolijos, mokyklos ir universitetai viduramžiais. Mokslų hierarchija. Kryžiaus žygių politinė ir kultūrinė reikšmė Europos brandai.	6		4					10	12	Braunstein J-F.2004. <i>Visuotinės kultūros istorija.</i> 97-130; Dinzelbacher P. 1998. <i>Europos mentaliteto istorija.</i> 102-116; 137-151;408-416; Le Goff J. <i>Skaistyklos gimimas.</i> 2005. 17-33, 247-277	
7. Renesansas ir Naujieji amžiai Literatūros ir meno humanistinis-romantinis sąjūdis Italijoje. Renesanso religinės formos ir siekiai. Reformacija. Anpropocentrinė orientacija kultūroje. Mokslo ir meno emancipacijos pradžia. Geografinių atradimų ir kolonizacijos reikšmė. Mokslo ir technikos revoliucija kaip Europos iškilimo ir dominavimo siekių priedas. Apšvietos epocha: racionalizmo triumfas ir ribotumas. Scientizmo pretenzijos ir socialinio radikalizmo (utopizmo) projektai. Sekuliarizacija ir liberaliosios Europos politinės sistemos formavimas. Europa ir globalizacija kultūrinio, ideologinio ir religinio pliuralizmo situacijoje.	6		2					8	10	Braunstein J-F.2004. <i>Visuotinės kultūros istorija.</i> 131-226; Dinzelbacher P. 1998. <i>Europos mentaliteto istorija.</i> 117-130; 466-484; Burke P. 1992. <i>Renesansas.</i> 5-79; Angoulvent A-L. <i>Baroko dvasia.</i> 19-86	
Pasiruošimas egzaminui										22	Studijuotos medžiagos pakartojimas ir apibendrinimas pasirengiant egzaminui
Iš viso	32		16					48	82		

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu.	25%	Semestro metu	1. bendras tekstų struktūros ir turinio išmanymas 2. pagrindinių sąvokų prasmės suvokimas; 3. gebėjimas interpretuoti tekstus ir problemų analizė; 4. aktyvumas diskusijose.
Egzaminas	75%	Sesijos metu	Egzamine pateikiama 11 atviro tipo klausimų. Devyni trumpi atsakymai vertinami 0-1 tašku, o du - reikalaujantys išplėsti teiginį – 0-3 tašku.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Angoulvent A-L.	2005	Baroko dvasia		Vilnius: Baltos lankos
Brague R.	2001	Ekscentriškoji Europos tapatybė		Vilnius: Aidai
Braunstein J-F.	2000	Visuotinės kultūros istorija		Vilnius: Kronta
Delanty G.	2002	Europos išradimas: idėja, tapatumas, realybė		Vilnius: Rašytojų sąjungos leidykla
Dinzelbacher P. (sud)	1998	Europos mentaliteto istorija		Vilnius: Aidai
Le Goff J.	2005	Skaistyklos gimimas		Vilnius: Baltos lankos
Platonas	2000	Valstybė		Vilnius: Pradai
Plutarchas	1996	Rinktinės biografijos		Vilnius: Vyturys
Sanders E.P.	1999	Istorinis Jėzaus asmuo		Kaunas: Šviesa
Papildoma literatūra				
Baldwin J.W.	1996	Viduramžių kultūra		Vilnius: Aidai
Burke P	1992	Renesansas		Vilnius: Pradai
Carr E.H.	1999	Kas yra istorija?		Vilnius: Vaga
Čekalova A., Poliakovskaja M.	2003	Bizantija		Vilnius: Alma litera
Davies N.	2008	Europa: istorija		Vilnius: Vaga
Gurevičius A.	1989	Viduramžių kultūros kategorijos		Vilnius: Mintis
Halecki O.	2014	Europos istorijos ribos ir skirstymai		Vilnius: Margi raštai
Karsavinas L.	1991- [1998]	Europos kultūros istorija	t. 1-5; 5a	Vilnius: Vaga
Kumitzky H.	2004	Necivilizuota civilizacija: kaip visuomenė praranda savo ateitį		Vilnius: Dialogo kultūros institutas
Laužikas R.	1998	Vakarų Europos kultūros raidos bruožai		Vilnius: Solertija
Lenzenweger J., Stockmeier A.K., Zinnhobler R	1996- 1997	Katalikų Bažnyčios istorija	t. 1-2	Vilnius: Katalikų pasaulis
Lerner R.E. ir kt.	1998	Western Civilizations: their History and treir Culture		New York, London: W.W.Norton and Co
Ulrich im Hof	1996	Švietimo epochos kultūra		Vilnius: Baltos lankos